

lk 2

Energiatuleviku võimalusi lahkab Rene Tammist

lk 4-5

Saa tutvaks: SDE Põlvamaa piirkond

lk 7

Mai lõpus võõrustab Tallinn ligi 600 poliitikut

lk 8

Uuenda oma andmeid ja võida auhindu!

Valitsuse maksutõusud löövad keskmise ja madalama sissetulekuga inimesi

Kuigi Reformierakond lubab loosungites madalaid makse ja süüdistab teisi raiskamises, on valitsus viie aasta jooksul tegelikult pidevalt maksukoormust tõstnud ja seda just keskmise ja madalama sissetulekuga inimeste arvelt.

Peaminister **Andrus Ansipi** võimuloleku esimesel viiel aastal on tõusnud Eestis üldine maksukoormus Eurostati andmetel 3,6% SKPst, mis teeb 515 miljonit eurot (üle 8,058 miljardit krooni). Seega on iga pere maksnud tarbimismaksudeks keskmiselt 2146 eurot aastas rohkem, kui enne Ansipi võimule tulekut.

Loe lähemalt lk 3

Kuidas on 2005-2010 aastal tõusnud maksukoormus mõjutanud ühe tavalise pere **kulusid**?

	2005	2010	
Toasoe	51,25€ (799,5 krooni)	122,6€ (1912,7 krooni)	käibemaksu tõus
Elekter	20,1€ (313,9 krooni)	29€ (452,6 krooni)	aktsiis ja käibemaksu tõus
Bensiin	76,9€ (1200 krooni)	115€ (1795 krooni)	aktsiisi ja käibemaksu tõus
Toidukorv	34,7€ (541 krooni)	37,8€ (589,35 krooni)	käibemaksu tõus
Ajaleht	3,8€ (60 krooni)	4,9€ (76 krooni)	käibemaksu tõus
Teater	17,4€ (272 krooni)	22€ (343,8 krooni)	käibemaksu tõus
Kokku	204,15€ (3186,4 krooni)	331,3€ (5169,5 krooni)	

Perekonna kulutused igapäevaseks eluks vajalikule on suurenenud **127,15 euro** (1983,1 krooni) võrra kuus.

Selgitused*

- * Toasooja ja elektri hinnaks on võetud kolmetoalise Öismäe korteri andmed veebruaris 2005 ja 2010
- * Bensiin: 100 liitri E95 bensiini hind aprillis
- * Ajaleht: neli numbrit Eesti Ekspressi
- * Teater: täispilet ja sooduspilet õpetajale Draamateatris
- * Toidukorv: soodsaim ostukorvi hind Õhtulehe uuringu andmetel aprill 2005 ja mai 2010

Juhtkiri

Kevades on muutusi

Karel Rüütli
SDE aseesimees

Viiimastel kuudel oleme Riigikogu sotsiaaldemokraatidest liikmetega külastanud Harjumaad ja Valgamaad. Kohalike inimestega kohtudes tuli tihti jutuks sotside populaarsuse fenomen – oleme ju juba teist kuud kõige suurema toetusega erakond Eestis.

Erakonna tegevus on muutunud tõhusamaks – malbest kiisust on saanud tiiger, kes valmis oma ideede ja eesmärkide nimel rinda pistma ka Vanakurja endaga. Erakond on seadnud eesmärgiks majandusliku edu ja kasvu, ilma inimesi ohvriks toomata. Ja nii tegimegi eelmise aasta lõpus 2012. aasta riigieelarvesse parandused, mille tulemusena suureneks näiteks kahelapselise haritlaste perekonna eelarve 429 euro võrra kuus. Sotsiaaldemokraadid näevad ühiskonda tervikuna ja soovivad olla inimesi kuulav, mitte vaid oma tõde kuulutav erakond.

Aina toetust kaotav Reformierakonna ja Isamaa ja Res Publica liit asus meid aktiivselt ründama ja sildistama – ühtäkki saime kuulda sotside plaanitavast „rängest maksumõõnust“, kuigi ükski fakt seda väidet ei toeta. Küll aga ilmestab selles ajalehes olev suurem ülevaade selgelt, et tänane valitsus on hoopis ise aasta-aastalt inimeste ja ettevõtete maksukoormust tõstnud, kuigi sõnavõttudes väidetakse vastupidist. Nii, nagu kevadel paljastub prügi sulava lume alt, selgub analüüsist riigikassa täitmiseks maksumõõnuse võimalusi otsiva Reformierakonna õhukese riigi retoorika sisutühi loosunglikkus. Muutuste aeg on kätte jõudnud ja õnneks ei ole maksusüsteemi ümberkorraldamine – mis ei tähenda tingimata üldise maksumõõnuse tõusu – enam ühiskonnas tabuteema.

Inimeste teadvusesse on jõudnud arusaam, et Eestis elab vaesuses 65 000 last, mis on enam kui Pärnus, Viljandis ja Rakveres elanikke kokku. Tihti töötab naabrimees juba aastaid Soomes ja suvel kolib kogu pere talle järele; lapsega logopeedi visiidil käimine maksab peaaegu sama palju kui on igakuine lastetoetus; kukrut kergendamata võib eriarsti järjekorda jääda; lastele hea hariduse andmine võib osutuda ülejõu käivaks ja üldse on igapäevaeluga hakkamasaamine paganlikult raske. Samas kiitleb oma väsimust tunnistanud peaminister, et meil on kõik hästi ja oleme kogu Euroopale eeskujuks.

Valitsuse maksupoliitika alustalaks paistab olevat veendumus, et suurema osa maksumõõnusest peavad enda kanda võtma need, kellel igapäevane toimetulek niigi raske. Käibemaksu tõus, varjatud elektriaktsiisi tõstmine ja järjekordsed aktsiisitõusud lõövad kõige valusamalt just madalama sissetulekuga inimesi, kelle sissetulek kulub valdavalt toidu- ja kodukulude katteks.

Eesti vajab kompleksivaba maksudebatti, sest vanavii- si edasi ei saa ja maksumõõnuse on ühiskonnas eba- võrdselt jaotunud. Nii, nagu on viisakas lapsega emale bussis istet pakkuda, saavad suuremat vastutust kanda ikka need, kellel on tugevamad õlad. Tulemuseks on sidusam ja turvalisem ühiskond, millest võidavad ka jõukad inimesed, kes ei pea enam kogu oma näiliselt suurt sissetulekut kulutama kallite turvaseadmete, kindlustuste ja erakoolide peale.

“Erakonna tegevus on muutunud tõhusamaks – malbest kiisust on saanud tiiger, kes valmis oma ideede ja eesmärkide nimel rinda pistma ka Vanakurja endaga.”

Energiatulevik Taani moodi

Märtsis sõlmisid Taani suurimad parlamendierakonnad uue energialeppe, millega jätkatakse senist energiasäästlikku ja keskkonnasõbralikku lähenemist. Taani näide on ühtaegu inspireeriv ja suunda näitav. Lähimõeldud ambitsioonikas lähenemine energia vallas on riigist teinud globaalse haar- dega gigandi energiasäästu ja taastuvenergia lahenduste pakkujana.

Rene Tammist
Eesti Taastuvenergia
Koja juht

Ka meie Eestis vajame ulatuslikku energiasäästuprogrammi ja ambitsioonikat pikaajalist lähenemist taastuvenergia vallas. Eesti Taastuvenergia Kojal koostöös keskkonnaorganisatsiooniga on valmimas Taaniga analoogne kava, mida lähikuu- del loodame ka avalikkusele tutvustada.

Eesti teeks võiks samuti olla keskkonnasõbralik ja säästlik majandusmudel

Ainult energiasäästuprogrammiga ei tuleks aga piirduda. Peaksime ümber vaatama transpordi- ja logistikakorralduse, võtma kasutusele keskkonnasõbralikud ehitusmaterjalid ja tehnoloogiad, vähenda- ma tööstuste materjalikulu ja kemikaalide kasutamist, korraldama ümber paken- damise jae- kaubanduses, a r e n d a m a mahepõllu- majandust, är- gitama tarbima

kohalikke tooteid – võtma kur- si rohemajandusele.

Paljud uutest lahendustest nõuavad meie teadlaste jõupin- gutusi, mõned ainult loovamat lähenemist meie endi poolt. Taani näide annab olulise õp- petunni, kuidas hiljutisest ma- janduskriisist tugevamana väl- juda. Õiged valikud võimalda- vad meile lendstardi tulevikuks. Peame olema esimeste hulgas, kes oma majanduse ümber vaatavad.

Taani elektrituulikute tootja Vestas on jätkuvalt suurimaid tuulikutootjaid maailmas, Dan- foss juhtivaid energiasäästula- henduste pakkujaid ning biokü- tuseid arendav Novozymes üle- ilmne bio-tech gigant.

1980-2007 kasvas Taani SKP 78 protsenti, energiatarbi- mine jäi samaks ja CO2 emis- sioonid vähenesid 1990-2007 13 protsenti. Eesti SKP kasvas 2000-2007 71 protsenti, ener- gia lõpptarbimine 28, elektri tarbimise kasvukujunes 24 protsenti.

Õiged valikud annavad meile lendstardi tulevikuks

Taani pani põhimõteteliste üm- berkorraldustele aluse pärast teist naftakriisi ligi 30 aastat ta- gasi. Ajendiks sai asjaolu, et Taani majandus sõltus sarnaselt Jaapaniga 99 protsendi ulatu- ses imporditavatest fossiilsetest kütustest ja oli seetõttu äärmiselt haavatav energiahindade kõikumisele maailmaturul. Mõ- lemad riigid on praegu juhtivad energiasäästu tehnoloogiate pakkujad maailmas.

Taani uus lähenemine toetus kolmele sambale: ulatuslik kaugküttevõrkude rajamine koos tootmisjaamade rajamise- ga, ambitsioonikad energiasää- tu standardid ja jõuline taastuv- energia arendamine. Piisav annus riiklikku regulatsiooni ja pikaajalist vaadet andis investo- ritele vajaliku kindluse, stiimuli ning teadlaste ja ettevõtjate koostöö lõi kasvupinnase uute tehnoloogiate arenguks.

Uus energialepe seab ambi- tsioonikad sihid aastakümne- teks. 50% elektritarbest aastaks 2020 soovitakse saada tuule- energiast ning 35% energia- tarbest tervikuna taastuv- energiast. Aastaks 2050 peab kogu energiatarbi- mine tulema taastuvener- giast. Oluliselt peavad vä- henema CO2 heitmed ning energiatarbimine

peab muutuma veelgi tõhusa- maks. Leppe finantseerimisega kaasnevaid kulutusi tasakaalus- tavad energia kokkuhoiust tek- kinud sääst, uued tökohad ning nendest laekuv maksuraha ja väiksem mõjutatus imporditava- test energiakandjatest nagu na- fa, kivisüsi või maagaas.

Lepele on alla kirjutanud kõik suuremad erakonnad, kes moodustavad 179-liikmelises parlamendis 171 kohaga suure enamuse. Seda toetavad nii ühiskondlikud organisatsioonid, energiatootjad kui ka tööstus- ettevõtted.

Süsinikuheitmete vähendamise kavade energeetikas on aktuaalsed ka paljudes teistes riikides. ELi ta- semel on valminud Euroopa Ko- misjoni teekaart Energia 2050, mis aastaks 2050 seab eesmär- giks kliimamuutusi põhjustavate CO2 heitmete õhkupaiskamise lõ- petamise. Omavahel võrreldakse tuumaenergia, süsiniku eraldami- se ja ladestamise ning taastuve- energia alternative.

Ehkki kõigis 7-s stsenaariu- mis nähakse ette, et taastuvaid allikaid on energiatootmisport- fellis üle poole, siis eraldi on väl- ja töötatud ka taastuvenergiale täieliku ülemineku stsenaarium. See on tehniliselt teostatav ja hinna poolest sama konkurent- sivõimeline kui teised alternati- vid. Kui see nii on, siis miks mitte just seda teed minna?

“Ka meie Eestis vajame ulatuslikku energiasäästu- programmi ja ambitsiooni- kat pikaajalist lähenemist taastuvenergia vallas.”

Maksukoormuse tõus soosib jõukamaid

Sotsiaaldemokraatlik Erakond on kõige populaarsem erakond Eestis. Viimased erakondade toetusprotsentide uuringute tulemused (TNS EMOR) on näidanud 29-30% rahva selget toetust sotsidele. Olukorras, kus valijate toetus valitsusele langustrendi näitab, on peaministripartei võtnud nõuks inimesi sotside poolt plaanitavate maksutõusudega hirmutada.

Samal ajal on jäänud tahaplaanile see, et seitse aastat segamatult võimul olnud Reformierakond on oma käe just keskmisest väiksema sissetulekuga inimeste taskusse pistnud, tõstes makse vältimatutele kuludele. Sama kinnitas ERRi uudistele ka reformierakondlane Aivar Sõerd: "Koalitsiooni suund on selgelt tarbimismakse suurendada" (2. mai 2012 ERR).

Aktsiiside ja käibemaksu tõusu muudab eriti alatuks see, et paljude valijate hääl on saadud madalaid makse lubades.

Peaminister Andrus Ansipi võimaloleku esimesel viiel aastal on tõusnud Eestis üldine maksukoormus Eurostati andmetel 3,6% SKPst, mis teeb 2010. aasta SKP alusel 515

miljonit eurot (üle 8,058 miljardi krooni). See tähendab, et Ansipi valitsus on nende aastate jooksul võtnud Eesti perele taskust 2146 eurot (33 478 krooni) aastas perekonna kohta.

Aktsiiside tõstmise puhul on ka sotsiaaldemokraatide arvates õigustatud need, mis mõeldud rahva tervisekäitumise parandamiseks ning kaitseks. Viina ja tubaka aktsiis ei peagi langema. Paraku on ka teisi, mis eluks otseselt vajalikud.

Näiteks linnades elavaid inimesi puudutab kaugküttele sooduskäibemaksumäärast loobumine (kasv 300%), samuti maagaasi maksustamine aktsiisiga. Maal elavate inimeste rahakotist viib eurosid välja põllumajandusdiisli aktsiisi tõus 151,6% ulatuses, samal ajal on tavadiisli lisanud 60,1%.

Paraku hakkab statistikat vaadates silma, et jõukamatele kodanikele suunatud maksude ja lõivude tõstmine on toimunud aeglasemalt või pole seda üldse tehtud. Näiteks eritellimusega valmistatava auto numbrimärgi hind ei tõusnud üldse, samuti lennukibensiini maksumus.

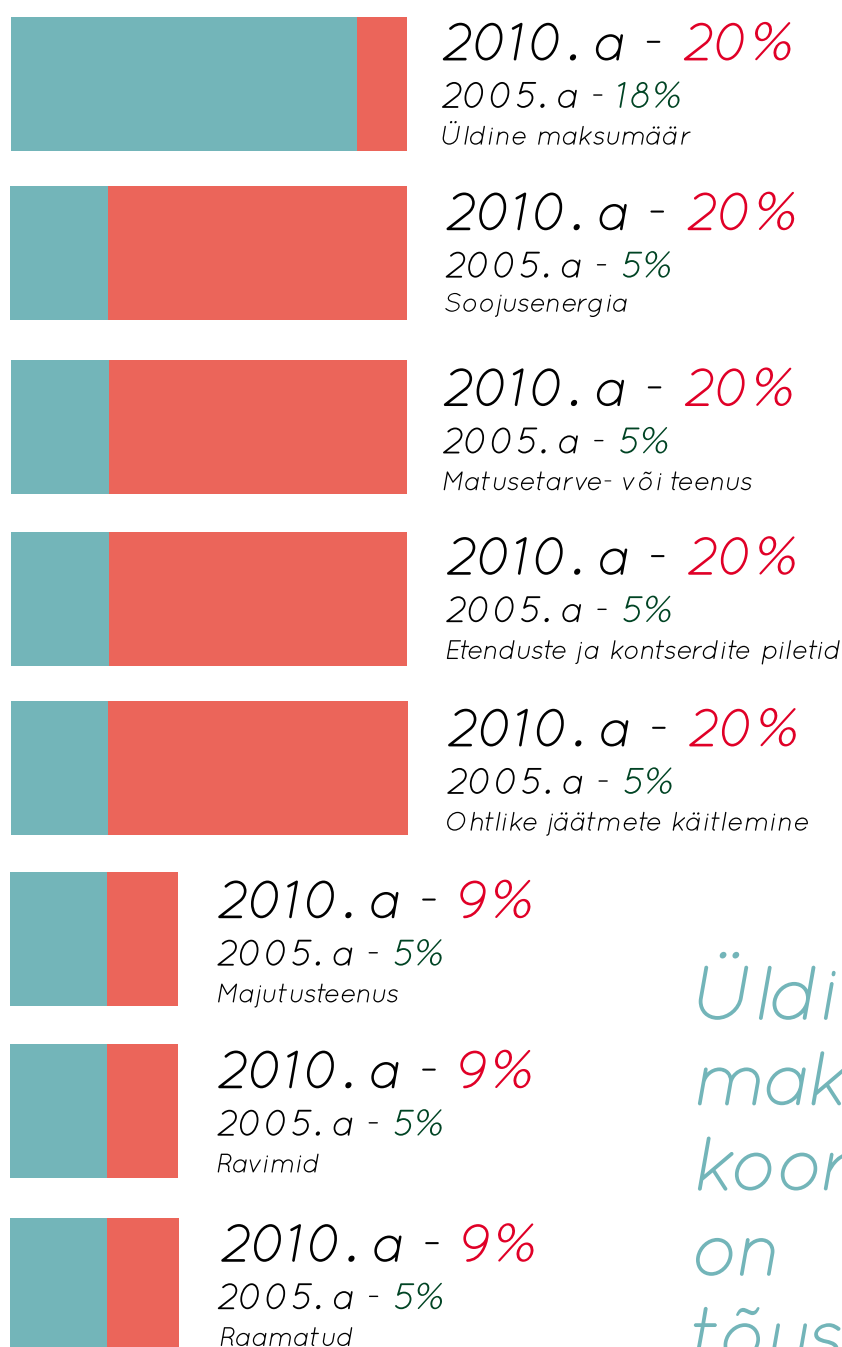
Perekonna igapäevased kulud on suurenenud üle poole võrra

Sotsiaaldemokraadid esitasid eelmise aasta riigieelarvesse ettepanekuid, mis aitaksid muuta riiki rohkem tavakodanikust hoolivaks.

Novembri Sotsiaaldemokraadid kirjutasime kahelapselisest Eesti perest, kes tänu sotside ettepanekutele riigieelarvesse, võiksid säästa iga kuu 428€. Need ettepanekud olid vastutustundlikud, samuti poleks need eelarvet tasakaalust välja viinud. Selleks, et riik muutuks hoolivamaks, piisab prioriteetide muutmise. Makse ei tohi tõsta nende

arvelt, keda see kõige valusamalt mõjutab.

Meenutame, et pereema Ellen on näitleja, kelle brutopalk on 621 eurot kuus (neto 503). Pereisa Priit töötab koolis õpetajana, tema brutopalk on 702 eurot (neto 565). Poeg Martin on 7aastane ja käib esimeses klassis. Tema eest maksab riik lastetoetust 19 eurot kuus. Tütar Mia on 2 aastane ja käib eralasteaias, kuna riiklikku lasteaiakohta ei jagunud. Lisaks oma-valitsuse toetusele maksavad vanemad lasteaiakoha eest ikkagi 224

Käibemaksu määrade kasvud

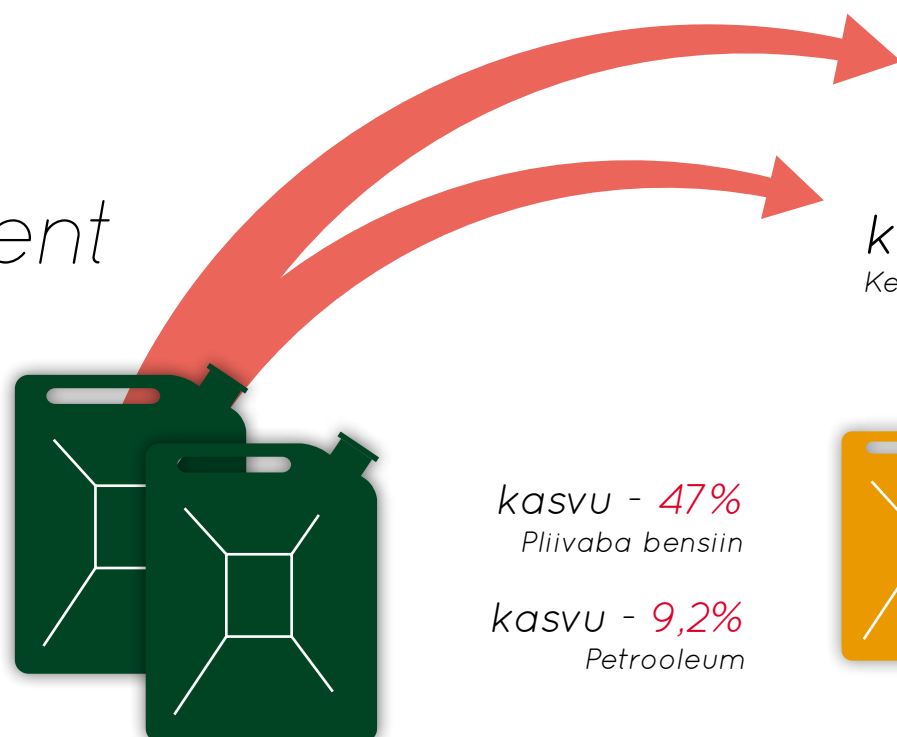
Üldine maksukoormus on tõusnud

3,6%

eurot kuus. Need on aga vaid võimalused, mida sotsiaaldemokraadid pakunud oleksid. Tegelikult kulub sellel perel valitsuse poolt tõstetud maksude tõttu igapäevaste kulude peale 127,15 eurot (1983,1 krooni) eurot rohkem kui enne Ansipi võimuletulekut. Igapäeva-

seks eluks vajalikust on muuhulgas tõusnud nii toasooja, elektri, bensiini, toidu, ajakirjanduse, kultuuri kui ka lasteasjade hinnad. Pealegi ei tasu unustada, et leheküljel üks väljatoodud kulutused on vaid osa ühe pere igakuistest väljaminekutest.

Aktsiiside tõusuprotsent
Ansipi
võimule tulekust alates.

PÕLVAMAA

Sotsiaaldemokraat tutvustab igas lehes ühte SDE piirkonda. Tähestikust lähtudes toob seekordne number lugejateni **Põlvamaa** piirkonna tegemised ja plaanid. Järgmisel leheküljel olev intervjuu tutvustab ühte paljude kutsumuste ja hobidega pereisa.

Regionaalpoliitika peaks rohkem maapiirkondadega arvestama

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna Põlvamaa piirkonda on viimased kümmekond aastat juhtinud **Sirje Tobreluts**. Tema sõnul on Põlvamaa üks Kagu-Eesti maakond, kus on aina olulisemal kohal rohelisem elu ja tervislikud eluviisid.

Sirje on ennast sotsiaaldemokraadina määratlenud juba palju aastaid ning liikmete valikul ja toel kümmekond aastat Põlvamaal piirkonnajuht olnud. "Eelkõige oleme me ise oma mõttelaadilt muutunud, oleme poliitiliselt julgemad ja aktiivsemad. Põlva piirkonna liikmete arv on suurenenud ning kõvasti noorenenud," loetleb Sirje selle aja jooksul toimunud muutusi.

Piirkonnajuhina on tal hea meel, et piirkonna uus juhatuse on laiapõhjaline, avatud, aktiivne ja heade mõtetega tiim.

Aktiivsed noored

"Hea meel on ka selle üle, et noored inimesed on aktiveerunud ja märtsis sai alguse Noorsotside Põlva Klubi, kus juba esimesel päeval jätkus häid mõtteid ja ideid tegevusteks," rõõmustab Sirje ja lisab, et noorsotside eestvedajaks sai tubli Lahe-da noormees Karl Limbak. Positiivsed muutused on toimunud ka Põlva linna osakonnas, kuhu kaua aega uut hakkajat esimeest otsiti.

"Lõpuks jooksis see mees – Indrek Sarapuu - sõna otseses mõttes mu teele," on Sirje lootusrikas, et vastloodud Põlva linna osakond koos oma toredate inimestega leiab palju ühiseid tegemisi nii Põlva linnas kui vallas.

Põlvamaa piirkonnal on kohalikeks valimisteks suured eesmärgid ja soov igas vallas välja minna, kas oma nimekirjadega,

Sirje Tobreluts on Põlvamaa piirkonda juhtinud juba kümmekond aastat.

valimisliiduga või koguni mõnda kolmandat moodi.

"Meil on plaanis igas vallas aktiveeruda, leida osakondadesse häid mõttekaaslasi ja eestvedajaid," räägib Sirje.

Kagu-Eesti valijad on alati sotsiaaldemokraate toetanud. SDE põhikiri ja eesmärgid on inimestele suunatud ning neid märkavad ja toetavad. Sirje loodab, et selline erakonna sisuline töö, paneb inimesed sotsidesse uskuma. Ta arvab, et kui sotsid on usaldusväärsed üle Eestiliselt, siis annab see palju toetajaid juurde ka Põlvamaal.

"Tallinna suhtes on Põlvamaa näol tegu ühe kauge maapiirkonnaga, kus igaüks peab ise hakkama saama, rikas või vaene, vana või noor," pole Sirje rahul praeguse regionaalpoliitika toimimisega.

Ta leiab, et sellistes kaugetes nurkades nagu Põlvamaa, peab inimestesse suhtuma väga hoolivalt ja sallivalt, märkama maaelu probleeme ja otsima uusi võimalusi arenguks.

Piirkonnaelu

16. mail käisid piirkonna inimesed Riigikogus, et oma erakonna juhtidega olulistel teemadel arutleda.

Põlvamaa piirkond

Liikmeid: 214

Osakondi: 6

Laheda osakond
Sirje Tobreluts

Põlva linna osakond
Indrek Sarapuu

Põlva osakond
Ahti Bleive

Värskas osakond
Raul Kudre

Räpina osakond
Kaido Palu

Kanepi – koht on vaba

Sotsid Põlvamaa omavalitsustes:

Põlva vallavolikogu esimees
Ahti Bleive

Räpina vallavolikogu esimees
Kaido Palu

Laheda vallavanem
Sirje Tobreluts

Värskas vallavanem
Raul Kudre

"Meil on traditsioonilised kolme maakonna – Põlva, Võru ja Valga – ühine jõulupidu, mida korraldab iga kord erinev piirkond," räägib Sirje rahvarohkest ja kultuuriliselt mõnusatest üritustest, millele lisandub ka hea suhtlemisvõimalus teiste piirkondade inimestega, et nende tegemistega kursis olla.

Põlvamaa suuremateks muredeks peab Sirje samasid, mis riigis tervikuna. "Vananev elanikkond, väike sündivus, puudulik hariduse rahastamine, väike lastetoetus, väljaränne, teede mustkattelt katmine, elektrihinna tõus," loetleb ta probleeme, millega on inimene üksi jäetud.

Taaskord jõuab teema regionaalpoliitikani ja selleni, et maainimesel puudub oma väikesele toodangule turg ja võimalused millega elatist teenida.

"Me vajame ka siinkandis elamiseks tööd, mis annab pereliikmetele koostelamise võimaluse. Võimaluse tunda rõõmu oma lastest ja nende arengust, tunda rõõmu oma tervetest vanavanematest," lisab Sirje. "Lisaks vajame muidugi päikest ja õhku ja inimlikkust."

Triin Toome
Sotsiaaldemokraadi peatoimetaja

Põlva linnas asutati osakond

Aprillis moodustasid Põlva linna sotsiaaldemokraadid Sotsiaaldemokraatliku Erakonna Põlva osakonna ja valisid oma esimeheks Indrek Sarapuu.

Põlva osakonna juhatusse valiti veel Maia Päike ja Roomet Kool ning osakonna sekretäriks kinnitati Merle Bakis.

"Nagu Eesti ühiskonnas laiemalt, nii loodetakse ka Põlvas üha enam sotsiaaldemokraatide peale, mis paneb meile ka suure vastutuse. Tahame sotsiaaldemokraatliku hääle linnas enam kuuldavaks teha. Meie tegevuse oluliseks märksõnaks on hoolivus. Me seisame selle eest, et Põlva linnas oleks rohkem hoolivust," ütles Indrek Sarapuu.

Põlvamaal pole ühtegi uut osakonda loodud juba pikka aega. Koosolekust osa võtnud SDE Põlvamaa piirkonna juhi Sirje Tobrelutsu sõnul aitab vastloodud osakond sotsiaaldemokraatidel linnas jõulisemalt esil olla ning seda vaatamata Põlva linna ja valla võimalikule ühinemisele.

"Põlvamaa osakondade läbikäimine on niigi loomulik ja igapäevaselt toimiv. Ühinemise korral annab see samm Sotsiaaldemokraatlikule Erakonnale ainult lisaväärtust," sõnas Põlva vallavolikogu esimees Ahti Bleive.

Põlvamaa piirkonna juhatus

Esimees

Sirje Tobreluts

Piirkonna sekretär

Merle Bakis

Juhatusel liikmed

Kaido Palu, Ahti Bleive ja Raul Kudre, Indrek Sarapuu, Eha Kaha ja Merili Kõivo

Erakonna volikogus

esindavad Põlvamaad

Raul Kudre ja Katrin Ohakas

Kõik Eesti inimesed peaksid kultuurist osa saama

Indrek Sarapuu on õnnelik inimene, kelle hobid moodustavad osa tema tööst ja üks suur unistus, kolida Põlvasse, on täitunud.

Millega oma igapäevatöös peamiselt tegeled?

Minu igapäevatöö põhikoostisosaks võib lugeda suhtlemist inimestega, sest nii ajakirjanikutöös kui ka kultuurivaldkonnas on olulisel kohal omavaheline kommunikatsioon. Tuleb palju kuulata ja kuulnud kirja panna. Samas peab olema igas loos ja tegemises uudsust ja värskeid ideid, mida omakorda saab tagasisidena suheldes.

Milline on kõige liigutavam osa sinu tööst?

Kõige liigutavam on see, kui oled saanud kaudseltki midagi muuta ja paremaks teha. Olen olnud 25 aastat rohkemal või vähemal määral laval. Kui oled oma rolliga suutnud kasvõi ühte inimest saalis puudutada, on etendus korda läinud. Või näed, et sinu poolt artiklis osundatud probleem leiab lahenduse.

Kelleks tahtsid väiksena saada?

1977. aastal andsin esimese klassi esimesel päeval intervjuu Aktuaalsele Kaamerale koos ühe teise põnniga, ja kui minu käest seda küsimust küsiti, siis vastasin enesekindlalt, et soovin saada näitlejaks. Teine intervjueritav vastas ebalevamalt, et te-

ma tahab saada kunstnikuks. See teine poiss oli Andrus Kivirähk. Ju me aimasime oma eluteed väheke ette.

Kes on sind elus kõige rohkem inspireerinud?

Sellele on raske vastata, sest neid inimesi on palju ja erinevatest eluvaldkondadest. Mind on alati inspireerinud suure juhi- võimega inimesed, ja tänu meie ühiskonna väiksusele, on mul olnud võimalik saavutada ka nendega ühel või teisel määral kontakt. Olgu neist ära mainitud Lennart Meri, samuti Eesti õigeusu kiriku juht metropoliit Stefanus. Alati on mind inspireerinud ka Marju Lauristini värsked mõtted ühiskondlikel ja sotsiaalsel teemadel.

Kes on su lemmikkirjanik?

Sergei Dovlatov.

Milline on sinu pühapäevahommik?

Minu pühapäeva hommik on rahulik. On olnud aegu, kus olen igal pühapäeval osalenud õigeusu liturgiatel kellamehest lugejani. Põlvas olles ja elades on seda vähem. Oleme perega tavaliselt ennast sättinud abikaasa vanemate juurde maatööd tegema ja sauna võtma.

Indrek koos oma abikaasa ja kahe pojaga.

Ilma milleta ei möödu ükski sinu päev?

Ilma uudiseid lugemata.

Millised on sinu hobid?

Mul on läinud elus sedavõrra hästi, et minu hobid ja huvid on ühtlasi ka osa minu tööst. Mul on olnud võimalus olla näitleja kultuuri- ja kirjandslugu etendavas teatris Varius. Elu on mind kokku viinud raamatute kirjastamisega, olen saanud nii kujundada kui kirjutada. Olen andnud panuse Rahvusraamatukogus Eesti kirjavara tänuväärsel digiteerimistöle. Olen saanud kaks aastat järjest korraldada peakorraldajana Tallinna Vanalinnapäevi. Need kõik on olnud hobid ja tööd ühteaegu.

Milline on sinu unistuste reis?

Minu unistuste reis oli sõita Tallinnast Põlvasse ja siia elama jääda. Kõik teised reisid - lapse- na Venemaale, õpingud Taanis, teatriga tööreisid Austraalias, Rootsis, Soomes, Norras, isale külla Kanadasse, puhuksereis Tais - on ainult olnud ettevalmistuseks eluks Kagu-Eestis.

Kas sul on lemmikloomi?

Saan loomadega hästi läbi. Hiljuti üht toredat suurpere ema intervjuuerides sai koju kaasa toodud kassipoeg. Tegin seda Joosu külas ja sealt sai see väike olevus ka kohe oma nime - Joosu. Samuti on meil peres kaks lembelindu Aino ja Peep.

“Minu unistuste reis oli sõita Tallinnast Põlvasse ja siia elama jääda.”

Maal ootab meid kannatamatult koer Tommi.

Milline on sinu suurim ekstravagantsus

Eks mu kõik ametid ole natuke edevuselaat. Argielus katsun olla pigem nii tavaline kui võimalik. Meil teatrikoolis õpetati, et näitlemine toimub ainult laval.

Mis on sinu suurim hirm?

Kõik väiksemad ja suuremad hirmud taanduvad ühele suurele hirmule, arvavad psühholoogid. Ise enda jaoks pean argihirmudest suurimaks seda, et Eesti inimesed peavad kõik siit maalt lahkuma, sellepärast et ei leia piisavalt mõistmist.

Mida armastad oma kodukandi juures kõige enam?

Ma armastan oma kodukanti ennekõike selle läbi, et siin on lisaks kaunile loodusele ka suur osa minu enda loost. Muinasjutust, kui sobib nii öelda. Siin taju- nud, kuidas eisiade kantud kultuur elab kõiges. Ma armastan siin rääkida lihtsas keeles ja lihtsat maainimese juttu.

Mida saaks riik teha, et elu Põlvamaal parem oleks?

Riik võiks ja peaks tajuma rohkem kohaliku kultuuri eripära. Aru saama, et see on unikaalne ja mitte ainult looduse poolest. Siin on aastatuhandeid koos olnud ja elanud eestlased, venelased, setud, lätlased ja kõik kes veel, ja omavahel ei ole olnud vihkamist. Riik peaks siitkandi inimesi rohkem väärtustama. Teiseks arvan, et praegune maa- vanema funktsioon on arusaamatu. Ta peaks olema maakonna asjade eest seisja valitsuse juures, mitte vastupidi, ja ta peab olema valitav. Kolmandaks on minu suureks sooviks, et ER-SO kontsert toimuks plaanilt vähemalt korra aastas Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses, Et meie maakonnas oleks korralik raamatupood. Et meie parimaid teatrietendusi oleks võimalik nautida ka ilma Tartusse või Tallinnasse sõitmata. Ehk siis kõik inimesed üle Eesti peaksid saama osa maksimaalselt meie oma kõrgkultuurist. Need asjad peavad olema lihtsalt korraldatavad, mitte takerdumas bürokratlikku segadusse ja jumal teab mis direktiivide exceli tabelitesse. Kui koha peal on kultuuritarbimise võimalus ja inimlik suhtumine, siis ei otsiks meie mehed ja naised tööd ka mujalt.

Kui sa saaksid midagi Eesti elus nüüd ja kohe muuta, siis mis see oleks?

Ühiskonnas on vaja muuta suhet inimesesse tervikuna ja kõi-

kidel tasanditel. Viimaste aastate edukultus on viinud meid frustratsioonini. Kui ühiskonna hoiakud on suunatud sellele, et väärtuslik on ainult see, kellel on uhkem auto ja rohkem raha, siis lõpeb see traagikaga, kui see juba juhtunud pole. Arvan, et sotsiaaldemokraatia on ainus võimalus, kuidas seda suhet parandada.

Millal ja kuidas sattusid sotsi- de ridadesse?

Tegin selle sammu möödunud aasta detsembris.

Olen istunud aastaid hiirekliki kaugusel sotside ridadesse astumisest. Meie elu on tobe - paljud head ideed kipuvad ära jääma pelgalt seetõttu, et idee autor kuulub “valesse” erakonda. Paljude ametite puhul oleks justkui parem ennast erakondade mitte siduda. Kodanikeühendused on positiivsed nähtused, aga minu jaoks ebamäärased. Pooldan poliitikas maailmavaatel põhinevat erakonna süsteemi ja mulle sobivalt on kõige selgem määratlus sotsidel.

Olen otsustanud, et siin Põlvamaal elades ja tegutsedes tahan vältida vale ja valskust ning julgelt öelda, mida asjadest arvan. Mul on see teadmine, et mind hoitakse. Ma arvan, et Eesti on sotsiaaldemokraatiaks rohkem kui valmis - see on vältimatu.

Triin Toome
Sotsiaaldemokraadi peatoimetaja

“Kui kohapeal on kultuuri-
tarbimise võimalus ja inimlik
suhtumine, siis ei otsiks meie
mehed ja naised tööd ka mujalt.”

Indrek Sarapuu

Haridus

Euroopa Kõrgem Teatrikool
Rõdkilde Taani, EELK Usu-
teaduse Instituut (pooleli),
täiendanud 2 aastat psüh-
hologia ja turunduse vallas
eraülikoolis Nord

Töö

kultuurikorraldaja,
ajakirjanik, näitleja

Pere

Abielus, peres kaks poega.
Eelmisest abielust täiskas-
vanud poeg

Hobid

Teater, kirjandus, muusika,
kunst, jalgpall, mälumäng

Lemmiktsitaat: *Non scholae, sed vitae
discimus - Me ei õpi mitte kooli, vaid
elu jaoks*

Right wing extremism – paremäärmuslus, mis on meile tundmatu

Paremäärmuslus ehk *right-wing extremism* kui ideoloogia on aina enam levima hakanud käsitlus ühiskonnast, mis asub parem-vasaksotsiaalpoliitiliste väärtuste poolest tugevasti paremal. Paremäärmuslaste põhiideed on natsionalism ja rassism, mis õhutavad ühiskonnas ksenofoobiat.

Liina Vahter
Noorsotside asepresident

Kust sai paremäärmuslus alguse

Kõik sai alguse ajal, mil vabadesse ja turvalisematesse Euroopa riikidesse hakkas sõjakolletest rändama järjest rohkem ja rohkem sõjapõgenikke ning immigrante, kes paigutusid uude kodusse ning sidusid ennast sellega.

Viimane oma tolerantuses ning heasoovlikkuses pakkus põgenikele elamisväärselt elu ning andis mõista, et aina globaliseeruv maailm peab ka päriselt saama ülemaailmseks, seda mitte ainult virtuaalselt ja illusooriselt kapitali liikumise või interneti kaudu.

Igal inimesel on õigus valida, kus ta elab siin Maa peal – kõigil on ühesugune õigus elule või vabale mõttele.

See kõik aga hakkas ühel hetkel töötama heatahtlikkuse vastu vabades demokraatlikes riikides, tekkisid pinged rahvuste, religioonide ning inimeste vahel. Seda eriti viimase suure majanduskriisi ajal, kus inimeste tööpuudus kasvas suure kiirusega ja aina rohkem riike elas miinuses.

Kogukonnatunne loeb

Siinkohal on loomulikult oluline ka riigisisene poliitika, mis läbi targa migratsioonipoliitika peab tagama oma rahvusriigi ja kultuuri tunnused ning vältima sotsiaalsüsteemi ülekoormamist ning nõrgenemist oma rahva arvelt.

Täna seisame silmitsi olukorraga, kus sõbrad on ainult need, kes panustavad riigi majandusse maksude ning tarbimise näol. Sel hetkel kaob tolerantus, unustatakse heatahtlikkus ning iga inimese õigus elule ja sõnavabadusele, olenemata tema nahavärvist või usust.

Liberaalne maailm, mis on viimastel aastatel kujundanud Põhjamaade, sh ka Eesti viimaseid poliitkultuurilisi trende, on

pannud unustama kollektiivsust ja kogukonna tähtsust. Kesken-dutakse vaid iseenda heaolule ja elukvaliteedi parandamisele ning elementaarsed inimõigused unustatakse. Sel hetkel on pinnas lausa ideaalne äärmuslike liikumiste tekkimiseks, nagu näiteks paremäärmusluseks.

Soome True Finns (Perussuomalaiset) on meile kõige lähemalt võetav konkreetne näide paremäärmuslikele põhimõtetele rajatud liikumisest, mis loodi 1995. aastal, ning 2011. aasta parlamendivalimistel sai suuruselt kolmandaks erakonnaks parlamendis. Oma platvormi ning selgete sõnumitega on nad külvanud ühiskonda rassismilikkust ning ideed, et vaid oma-riikluse kaudu saab jääda puutumatuks Araabia rahvaste rünnakute eest Euroopale.

“Me kõik ju nagunii ei salli seda murjamit! Me ei tohiks neid enam tolereerida ega austada! Nad võtavad ära meie inimeste töö!” - need on mõned laused, mida kasutatakse rahvaga manipuleerimiseks.

On ju ilmselgelt tegemist puhata populismiga.

Keskendutakse vaid iseenda heaolule ja elukvaliteedi parandamisele ning elementaarsed inimõigused unustatakse.

Kuhu poole liigub Eesti ühiskond?

Järelemõtlemiseks üks näide minu enda õppejõu loengust TTÜ-s: “Kõik moslemid tahavadki eurooplased ära tappa, maha lasta. Me ei tohi neid siia lasta!” Jääb mulje, nagu oleks tegu viirusega, mille eest oma inimesi kaitsta. Aga tegu on

aitab meid viia tolerantsema ning hoolivama ühiskonna suunas.

Olen nõus, et tänane Eesti ühiskond on hirmul võõramaise ees, kuid siinses olukorras on oluline õppida lähinaabrite vigadest ja tegeleda probleemi ennetamisega, olles seejuures avatud ja tark riik. Sotsiaaldemokraadina usun arukalt ja kodanikeüleselt juhitud riigi poliitikasse, mis ei põhine üksnes populismil ning ajupesul, vaid teadmistel ja solidaarsusel, mille kaudu suunata ühiskonda tervikuna.

Alustagem meie enda seest ning rõhutagem tolerantse integratsioonipoliitika tähtsust meie ühiskonna kujundamisel. Oluline on pöörata siinjuures tähelepanu probleemi sisule, mitte selle tagajärgedele. Sotsiaaldemokraatias ja heaoluühiskonnas ei ole kohta ksenofoobia ega rassismil – koht on vaid mõtestatud solidaarsusel ja tolerantusel.

inimestega, kes põgenevad sõja eest oma kodus! Mõelgem hetkeks, kes seal tegelikult sõdivad?

Hinges sotsiaaldemokraadina usun, et vaid sallivus ning huvi teiste rahvuste ja religioonide vastu

Valitsuse tegematajätmissi saaks leevendada heategevusega

Kaja Must
Ühenduse Vanemad
Sotsiaaldemokraadid
juhatuse liige

Kaunil varakevadelisel päeval, 12. aprillil, kogunesid Vanemad Sotsiaaldemokraadid Pirita kloostrisse, et pidada plaani, kuidas oma tegevuskavaga edasi minna.

Meie president Rein Karemäe tõstatas küsimuse laste vaesusest: ligi 60000 last on näljas. Kas hakkame ise heategevusega tegelema või survestame valitsust? Arvati, et koalitsioon saab õnge anda, opositsioon vaid kala.

Vestlusringi oli palutud ka Pirita Kloostri esindaja, Eesti Caritate juhtfiguur ja endine siseminister Lagle Parek, kes rääkis sellest, kuidas 1997. aastal alustati heategevusega, pakuti toiduabi.

Kahjuks on Eesti riik nagu tagasi pööranud, oleme samas seisus - vajatakse eelkõige toiduabi. Igakülgselt abi vajavad ka väga noored emad, kellel on vaja haridusteed jätkata.

Karl Mäsepp Virumaalt rääkis, kuidas ta on oma šeffluse al-

Kaja Must viis aastat tagasi Pirita kloostris.

la võtnud üle 800 vaesuses elava lapse. Karl selgitas, kuidas ettevõtteid kaasates on võimalik koolilõpetajatele muretseda korralikud peoriided, et nad saaksid lõpuaktusel end teiste kaasõpilastega võrdväärsena tunda.

Lagle Pareki meelest on vaja kaasata heategevusse inimesi - see on kodanikuks kasvamise asi. Ta arvas, et kõige mõistlikum on heategevust teha personaalselt ja nii, et abisaajatel ei tekiks harjumust kõike muidu saada, väike jõukohane tööpanus võiks olla, sest töökasvatus on oluline.

Marju Toom meenutas, kuidas 1992. aastal Kaukaasia eestlasi abistades sündis Tallinna sotsiaaldemokraatlike naiste klubi Kibuvits, mis oli eelkäijaks tänasele Naiskogule Kadri.

Anne Viira rääkis juhtumist, kus humanitaarabiks antud saiad visati haigla juures tänavale vedelema ja tundis muret, mis saab nendest lastest suvel, kelle ainuke toit on koolilõuna.

Eakate sotsiaaldemokraatide väljaõeldud muremõtted vajavad lahendust.

Kas saame loota vaid sellele, et heategevus lahendab Eesti probleemid?

Kas nende probleemide lahendamise on jõukohane põlvkonnale, kes on küll karastunud, üle elanud sõjajärgse perioodi, suutnud töö kõrvalt omandada hariduse? See põlvkond on ilma riigi toetuseta suutnud üles kasvatada koolitada oma lapsed, toetanud oma lapselapsi ja isegi lapselapselapsi.

Vanemad Sosiaaldemokraadid teevad, mida suudavad, kuid vaja on survestada vabariigi valitsust, et lastel oleks leib laual, et nende vanemad ei peaks võõrsile söögijaha teenima minema.

Kui valitsus ei täida põhiseadust, kaob rahvas, kaob kultuur, kaob Eesti.

Kadride kaunis päev rabas

Viis esimest naist Viru raba matkal.

29. aprillil ühendasid Lääne-Virumaa Kadrid meeldiva kasulikuga ja käisid külas Simson Von Seakyllil, tuntud kunstnikul.

“Vastuvõtt oli väga lahe ja samuti kogu informatsioon ja tema teosed. Seda peab ise nägema ja kogema,” rääkis Lääne-Viru Kadride juht Helmi Urbalu Sotsiaaldemokraadile. Saadud elamus oli nii muljetavaldav, et Kadrid soovivad sinna veel kord tagasi minna.

Pärast kunstniku külastamist mindi Viru rabasse matkale, seal polnud naised varem käinud. Ilm oli lahe ning nauditi silmailu ja värsket õhku. “Ürituse eesmärk oli naisi argielust-olust välja tõmmata, natuke vaimutoitu ja füüsilist koormust pakkuda ning vabas õhus ka koosolek pidada,” selgitab Helmi.

“Pikniku ajal arutasime oma plaane: eelkõige lastekaitsepäeva tähistamist Rakveres. Selline teistmoodi koosolek oli meil,” meenutab Helmi.

2 küsimust

Sven MikserSDE esimees, NATO
Parlamentaarne
Assamblee Eesti
delegatsiooni liige

1

Mida tähendab NATO
Parlamentaarne
Assamblee istungi
Tallinnas toimumine Eestile?

Assamblee kevadistungi toimumine Tallinnas on Eestile ja meie Riigikogule ühtaegu suur au ja ka tohutu vastutus, sest taolist mitmesaja osavõtjaga parlamentaarset suurfoorumit võõrustab Eesti esmakordselt.

Kindlasti annavad kevadistungi aruteludes põhitooni samad teemad, millele keskenduvad vaid loetud päevad enne Assamblee kevadistungi algust Chicago tippkohtumisele kogunevad Alliansi riigi- ja valitsusjuhid. Nendeks teemadeks on Afganistani stabiliseerimisoperatsioon, liitlaste sõjalise võimekuse tagamine majandus- ja eelarvekriiside tingimustes ning NATO koostöö olulisemate partnerriikidega.

2

Milline on sinu roll
NATO PAs?

Olen kuulunud NATO Parlamentaarne Assamblee Eesti delegatsiooni üle üheksa aasta ja sellega ilmselt läbi aegade pikima staažiga riigikogulane Assamblees. Olen alati uskunud, et parlamentaarne diplomaatia on väikeriigile oluline ja et parlamentaarsestes koostöökogudes nimetatud Riigikogu liikmed peavad olema tegusad ja nähtavad. Lisaks Eesti delegatsiooni juhtimisele aastatel 2003-2007 olen aastatel 2004-2008 tegutsenud Assamblee Transatlantilise kaitse- ja julgeolekukoostöö alakomitee esimehena, seejärel kaks aastat Assamblee asepresidendina ja eriraportöörina NATO uue strateegilise kontseptsiooni alal. Viimased kaks aastat olen tegev Kaitse- ja Julgeolekukomitee pearaportöörina, samuti olen viimased neli aastat kuulunud Assamblee tööd juhtiva büroo koosseisu.

Mai lõpus võõrustab Tallinn ligi 600 NATO poliitikut

25.-28. maini toimub Tallinnas NATO Parlamentaarne Assamblee (PA) kevadine täiskogu istungijärk. Eesti võõrustab suurimat NATO parlamentaarset foorumit esmakordselt.

Eestist on delegatsiooni liikmeks ka SDE esimees Sven Mikser, kes on sinna kuulunud juba pea kümnendi ja ilmselt seega pikima kogemusega riigikogulane Assamblees (vt. kõrvallugu).

Seekordne parlamentaarne assamblee kohtumine on NATO jaoks eriti oluline, sest toimub vahetult pärast Chicago tippkohtumist. Tuulises linnas on alliansi riigipeadel kavas mai keskel käia läbi kõik ühenduse ees seisvad olulisemad probleemid, mis paratamatult ka Tallinna kohtumise päevakorda ja meeleolusid mõjutavad.

Kuigi esialgu loodeti Chicagost rahulikku koosviibimist, siis suure tõenäosusega tulevad nüüd arutlusele jõulised sündmused maailmas alates araabia kevadest ja Liibüa kodusõjast kuni üleilmse finantskriisi mõjudeni julgeolekule ja NATO kohalviibimisele Afganistanis.

Tallinnasse on oodata delegatsioone 28 NATO liikmesriigist, 21 vaatleja- ja assotsieerunud riigist - kokku ligikaudu 600 inimesega. Nelja päeva jooksul toimuvad komisjonide istungid, dokumentide arutelud ning viimasel päeval ka plenaaristung.

NATO PA on enam kui viiskümmend aastat tegutsenud parlamentidevaheline organisatsioon, mis koondab seadusandjaid kõigist kahekümne kaheksast Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni liikmesriigist ning teeb koostööd paljude partnerriikide ning teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Eestit esindab NATO PAs kolmeliikmeline delegatsioon, kelle eesmärgiks on kaitsta Eesti välispoliitilisi huve, osaleda aktiivselt PA üritustel ja komisjonide töös, tagada Eesti julgeolekupoliitika seisukohtade kaitsmine ja Eesti kohustuste täitmine NATO-s.

Hea era-
konna liige.
Uuendame
liikmete
andmeid
seoses
andmebaasi
täiendamise-
ga. Loe
lk 8 kuidas
toimida.
Täname!

Eesnimi:

Perekonnanimi:

Maakond:

Linn:

Vald:

Küla:

Tänav:

Maja:

Korter:

Indeks:

Mobiiltelefon:

Telefon kodus:

E-maili aadress:

Kas soovite olla lisatud
erakonna listidesse
(infolist, piirkonna ja
osakonna listid)?

☐ jah

Kas soovite saada
erakonna ajalehte

☐ posti teel

☐ elektroonselt

Kas soovite saada
erakonna teavet

☐ posti teel

☐ elektroonselt

Euroopa sotsid võitlevad noorte tööpuudusega

Jevgeni Ossinovski

SDE välissekretär

Sotside Euroopa katusorganisatsioon PES alustab lähikuudel noorte tööpuuduse vastu suunatud kampaaniaga "Your Future is My Future" (Sinu tulevik on minu tulevik). Nii Eestis kui ka enamuses teistes Euroopa Liidu riikides hakkas noorte töötus märgatavalt tõusma 2008. aastast alates, olles üks kriisist enim mõjutatud tööturu sihtrühmi. Eelmise aasta lõpu seisuga oli Euroopas 5,5 miljonit noort töötut, kusjuures enamikes liikmesriikides oli noorte tööpuudus ligi kaks korda kõrgem, kui täiskasvanute seas.

Eestis tõusis noorte töötuse määr kõrgpunkti 2010. aastal, ulatudes 32,9%-ni, mis oli tunduvalt kõrgem ELi keskmisest (21,1%). 2011. aastal Eestis noorte töötus langes kiiresti, kuid jäi võrreldes kriisieelse seisuga endiselt kõrgeks - 22,3%. Võrdluseks oli registreeritud tööpuudus üle 25aastaste seas ligi 11%.

Noorte tööpuuduse kõrget taset ei saa põhjendada pelgalt majanduskriisiga. Et noorte seas tõusis töötus oluliselt kiiremini, kui täiskasvanutel, siis on tegu selgelt struktuursete probleemidega nii tööturupoliitikas kui ka haridussüsteemis.

Euroopa sotsid on sellele aastaid tähelepanu juhtinud ning lõpuks on ka Euroopa Komisjon ja riigijuhid probleemi tõsiselt võtma hakanud. Noorte olukorra kiireks parandamiseks on välja pakutud mitmeid algatusi, sealhulgas täiendav tõukefondide vahendite suunamine noortele.

Probleemi pikaajaliseks lahenduseks nõuab PES aga nn noortegarantii juurutamist kõigis liikmesriikides, mille järgi peaks igale noorele nelja kuu jooksul pärast kooli lõpetamist olema tagatud kas töökoht, praktikakoht või võimalus enda täiendavaks harimiseks. Selleks kutsutakse liikmesriike üles tegelema koolist väljalangemise ennetamisega, aitama noortel tööturu jaoks vajalikke oskusi arendada, tagama töökogemuste omandamist ja töökohal toimuvat väljaõpet ning abistama noori nende esimese korraliku töökoha leidmisel.

Initsiatiiviga on kaasa läinud nii Euroopa Liit kui ka liikmesriigid, sealhulgas ka Eesti.

Peagi algava kampaaniaga selgitatakse probleemi olulisust kodanikele ning survestatakse ELi kiiremini tegutsema, sest noorte olevikust ja tulevikust sõltub kogu ühiskonna jätkusuutlikkus ja heaolu.

SDE suvepäevad 2012

Seekordsed erakonna suvepäevad toimuvad **13.-15. juulil Käsmus, Lainela puhkekülas**. Puhkeküla asub omaaegse Käsmu pioneerilaagri kolme hektari suurusel territooriumil, kus on üle 300 meetri rannajoont, pallimänguplatsid, 400 ruutmeetri suurune söögi-saal ja baar-kohvik, suur saun, 180 voodikohta majades ja suur hulk vaba pinda, kuhu saab telke püsti panna. (Koha osas lisainfo www.lainela.ee)

Suvepäevade kavas on nii meelelahutuslikud sportmängud ja võistlused kui ka erinevad töötoad, mälumäng, erakonna juhatuse ja volikogu koosolekud.

Õhtuid sisustavad piirkondadevahelised etteasted, öölaulupidu ja ansambel Regatt. Päevajuhiks on Madis Milling

Osalustasu sisaldab ööbimist, programmi ja 5 söögikorda!

Osalemistasud

Ööbimine telgis:

Lapsed (3-7 aastat) - **2€**

Noored (7-21 aastat) - **5€**

Mittetöötavad noorsotside ja VSD liikmed (al 65 aastast) - **8€**

Täiskasvanud **15€**

Ööbimine toas:

Lapsed (3-7 aastat) - **4€**

Noored (7-21 aastat) - **7€**

Mittetöötavad noorsotside ja VSD liikmed (al 65 aastast) - **12€**

Täiskasvanud **20€**

Lisainfo ja registreerimine Kätlin Org, Tallinna koordinaator tel: 56 670 706 e-post: katlin.org@sotsdem.ee

> Hea erakonna liige!

Palume sul uuendada oma kontaktandmeid seoses erakonna andmebaasi täiendamisega. Palun täida alljärgnevad infoväljad, et meil oleks võimalik sinuga suhelda just sulle sobival viisil, tagades seejuures vajaliku ja päevakajase info õigeaegse kohalejõudmise.

Andmeid on võimalik uuendada kolmel erineval viisil:

1. Minnes aadressile <http://www.sotsdem.ee/uut-ja-olulist/uuendaandmeid/> ja täites ära sealse küsimustiku;
2. Täites ära allpool oleva vormi, lõigates selle välja ja saates selle meile (postikulu on erakonna poolt tasutud);
3. Helistades numbrile 6 116 040 (erakonna büroo) ja uuendades oma andmed telefoni teel;
4. Saates oma andmed e-postiga aadressile kantselei@sotsdem.ee

Oleme väga tänulikud, kui võtate selle aja küsimustiku täitmiseks.

Lisainfo:

Kerttu Sikka

Sisekommunikatsiooni- ja koolitusjuht
52 20 645 kerttu.sikka@gmail.com

Kõikide vastajate vahel loositakse välja toredaid auhindu!

Lõika välja, täida teine pool ja pane posti. (Margistada pole vaja!)

MAKSTUD VASTUS
EESTI

Sotsiaaldemokraatlik
Erakond

Ahtri 10a
10151 Tallinn

24.-25. mail külastab Riigikogu Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon Järvamaad.

Lisainfo:

Peep Reidolf:

Lääne- ja Kesk-Eesti koordinaator

Tel: 56 628 138

E-mail: peep.reidolf@sotsdem.ee

Teated

Ristsõna: Eelmises numbris ilmunud ristsõna õige vastus oli: **Suvi tuleb niikuinii**

Loosi tahtel saab endale SDE märkmiku **Arvo Uukkivi**. Palju õnne!

Noorte Sotsiaaldemokraatide kevadkool **26.-27. maini** toimub Lainela puhkekülas Käsmus, Lääne-Virumaal Noorte Sotsiaaldemokraatide välissuhete teemaline kevadkool, kuhu on oodatud kõik noorsotside liikmed ja meist huvitatud, kes soovivad üheskoos veeta meeleoluka ning sisutiheda hooajakooli parima seltskonnaga.

Kahe päeva jooksul õpime tundma migratsioonipoliitikat, immigrandide ning pagulaste olukorda meie majandussüsteemis ja ühiskonnas täna ja tulevikus. Räägime immigratsiooni probleemidest Eesti ühiskonnas ja nende ennetamisest ning pagulaste integreerimisest ühiskonda.

Lisainformatsioon:

Liina Vahter

Tel: 56 648 619

E-mail: liina.vahter@noorsots.ee

Raul Kudre karhdoka-suurmapudõr suuliimiga

Retsept

Koostis:

1 kg kartulit

0,4 kg odrakruupe

2 sibulat

3 porgandit

1 klaas kuivatatud lihvitud herneid

0,2 kg suitsusinki

soola

Seto traditsiooniline söök kartuli-tangupuder suuleemega.

Valmistamine:

Kruubid ja hernes panna varem vette ligunema, siis läheb keetmine kiiremini. Keeda kartulid koos kruupide, porgandi ja hernestega pehmeks, lisa sool. Suitsusink tükelda ja prae koos sibulaga pannil. Tambi kartulid pudruks ja lisa praetud sink. Puder on söömiseks valmis.

Tavaliselt meie pere sööb putru suuleemega. Suuliimi saab valmistada kodus käepärastest köögiviljadest (kapsas, kurk, porgand, sibul). Peeneks hakitud köögiviljale lisa veega segatud hapukoor. Maitsesta soolaga.

Putru söö kausist lusikaga, millele tõsta peale suuleem.

Sööki on mugav pakkuda suuremale seltskonnale erinevatel üritustel. Praktika on näidanud, et sünnipäevadel, erinevatel talgutel, suguvõsa kokkutulekul jne. on toit hästi vastu võetud.

Värska vallavanem Raul Kudreperega omatehtud õhtusööki nautimas.